

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

KAN.KAR.MD.

Sayı : A.01.0.GNS.0.10.00.02-

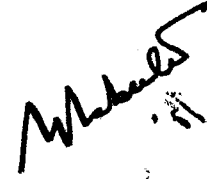
Konu : .....

.....

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 20 nci Yasama Döneminde görüşülüp sonuçlandırılmayan ve hükümsüz sayılmadıkları için bu Döneme intikal etmiş bulunan, Kanun Hükmünde Kararnamelerin adını, esas numarasını ve havale edildikleri Komisyonları gösterir liste ile Komisyonunuza havale edilen Kanun Hükmünde Kararnamelere ait dosyalar ilişikte gönderilmiştir.

Saygılarımla.

Yıldırım AKBULUT

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME GEREKÇESİ

GENEL GEREKÇE

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu Kadrosuz Devlet Memuru çalıştırılmıyacağı esasını getirmiş ve değişik 33 ncü maddesinde de, memur tarifine giren kişilere gördürülen hizmetlerin gerektirdiği görevler için tesbit olunan kadroların Genel Kadro Kanununda gösterileceği hükme bağlanmıştır.

Kanunun bu açık hükmüne rağmen, "Genel Kadro Kanunu" hazırlanmasının, ayrıntılı ve uzun süreli bir çalışmayı gerektirmesi, kadro ihdas ve değişiklik işlemlerinde yürütme organının ve kamu kuruluşlarının istikrarlı, planlı ve programlı çalışmalara gidememesi gibi sebeplerle teknik açıdan arzulanan nitelikte bir Genel Kadro Kanunu bugüne kadar uygulamaya konulamamıştır.

Yukarıda kısaca değinilen sebepler yanında "Genel Kadro Kanunu"nun çıkarılmamasına Bütçe Kanunlarına konulan hükümlere dayanılarak Bakanlar Kurulu Kararı ile Kadro oluşturulması da etken olmuştur. Bu şekilde oluşturulan kadrolar, yine Bütçe Kanunlarında yer alan hükümler muvacehesinde kuruluşların ihtiyaç göstermesi üzerine her yıl artan bir şekilde Devlet Personel Dairesi ile Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak değişikliğe uğratılmıştır.

Gerek bu uygulama ve gerekse 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun derece yükseltilmesini düzenleyen maddelerinde yer alan hükümler sonunda kamu kuruluşlarında bir taraftan kadro sayılarında son on yıllık dönemde önemli ölçüde bir artış meydana gelirken, diğer taraftan da uzun yıllardan beri ünvan standardizasyonunun yapılmamış olması Kurum içinde dahi hizmet tedahülleri yanında teşkilatlanmanın bozulmasına da yol açmıştır. Buna yan ödemelerdeki sistem bozukluğu da büyük ölçüde etkili olmuştur.

Bugün, Kamu Kurumlarına kanunlarla veya Kararnamelerle verilmiş bulunan memur kadrolarının, birim sınıf, ünvan, derece ve adetleri itibariyle güvenilir bir şekilde bilinmesi, farklı tarihlerde ve farklı usullerde yapılan işlemlere ilişkin belgelerin izlenmesi son derece güçleşmiş ve hangi birim ve ünitelerin, hangi kadro ünvanlarında bulunanların ne gibi görevler yaptığı tesbit edilemez hale gelmiştir.

Kuruluş Kanunlarında, ilgili bakanlara yeni birimler kurma veya kaldırma yada birleştirme yetkisinin verilmiş olması da kurumların kadro şişkinliğinin meydana gelmesine yol açmıştır.

Devlet Bütçesi içinde en büyük harcama payını personel giderleri teşkil etmektedir. Bunun en önemli sebeplerinden biri kamu hizmetlerinin gerektirdiği sayının üstünde kadro alınmış olmasıdır. Bu durum bir yanda kamu kaynaklarının savurgan bir şekilde kullanılmasına ve çalışma veriminin düşmesine yol açarken, diğer yandan memurlara günün ekonomik şartlarına uygun bir hayat standardı sağlanmasını da güçleştirmiştir.

Ayrıca, kadro işlemlerine ilişkin olarak bugün uygulanmakta olan çeşitli usuller, kamu yönetiminin iyileştirilmesi gereken teşkilatlanma problemini daha da ağırlaştıran bir faktör olmuştur.

Bu güçlüğü ortadan kaldırabilmek amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarına ait memur kadrolarını bir kanunda toplamanın kaçınılmaz hale gelmesi yanında, Devlet bakımından kamu hizmetlerinin gerektirdiği görevleri belirleyen ve personel giderlerinin tesbiti için esas alınması zorunlu bir kavram olan kadroların, Devlet Memurları bakımından da bütün özlük hakları ve yükümlülükleri için bir temel niteliğinde olması itibariyle kurumlarca kullanılacak kadroların bir kanun ile belirlenmesi öngörülmüş bulunmaktadır. Ancak bu amaçlara hizmet edecek kadroların günün şartlarına ihtiyaçlarına cevap verebilecek, kanunların Devlet Memurlarına tahsis haklarının gerçekleştirilmesini sağlayabilecek bir sisteme bağlanması zaruri görülmektedir.

Bu tasarının, kapsamına dahil olan kuruluşlar arasında gerekli dengeyi sağlayacak ve; Türkiye'de Devlet Memurlarının statülerinin sağlam esaslara bağlanabilmesi için gerekli ilkeleride tesbit edecek şekilde düzenlenmesi ve kadro işlemlerinin birlik ve beraberlik içinde yürütülebilmesi yanında, hizmetlerin gerektirdiğinden çok personel istihdamına ve dolayısıyla iş gücü israfı ile birlikte devletin esasen sınırlı olan kaynaklarının kötüye kullanılmasının önlenmesi bakımından kuruluşların, kalkınma planları ve yıllık programlara dayanılarak yapacakları iş analizlerine göre personel ihtiyacının karşılanması amacıyla hazırlanacak kadro cetvellerinin yasama organından geçirilmesi esas alınmıştır.

Diğer taraftan Devlet Memurları Kanununun, istihdam edilen ve ssatü hukukunda hizmete alınan memurlara tanıdığı derece yükselmesi (Terfi) sistemindeki tıkanıklarının giderilmesi ve kadroların hizmet ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesi kadro değişikliği yoluyla sağlanacağından dinamik bir sisteme kavuşulacaktır.

Zira gerek 788 sayılı Memurin Kanunu ile 3656 ve 3659 sayılı baram kanunlarının uygulandığı 1970 öncesi yıllarda ve gerekse 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uygulanmaya konulduğu son oniki yıllık dönemde uygulanan sistem dolayısıyla pek çok Devlet Memuru kadrosuzluk sebebiyle terfi ettirilememekte ve adeta cezalandırılmaktadır.

Ayrıca boş kadroların, sınıf, derece, ünvan itibarıyla, yeniden hizmete alınacakların durumlarına uymaması sebebiyle atama yapılamamakta ve hizmetlerin büyük ölçüde aksatılmasına yol açılmaktadır.

Bütün bunların sonucu olarak, kuruluşların sırf derece yükselmesi yapmaya hak kazanmış bulunan başarılı ve yetişmiş elemanlarını kurumda tutma yolunda gösterdikleri çaba ve gayretler, yukarıda da değini üzere Devlet Teşkilatının bozulmasına, hizmet tedahüllerinin ortaya çıkmasına ve kadro şişkinliğine sebep olmuştur.

Bu tasarı ile kamu kuruluşlarının teşkilatında meydana gelmesi muhtemel olan bozulmaların önlenilmesi, ünvan kargaşasına son verilmesi ve kamu hizmetlerinde etkinliğin ve verimliliğin arttırılması, gereksiz kadro taleplerinin önlenilmesi amaçlanılmıştır.

Bu hususların etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için, kamu kuruluşlarının üstlendikleri hizmetlerin gereği olan işgücü işçi ve kadro planlaması yapmak suretiyle tesbit edecekleri kadrolarından, yıllık programlarındaki hedeflere ulaşılmasında ihtiyaç duyacakları kadronun Bakanlar Kurulu Kararıyla serbest bırakılmasını sağlamak üzere yapacakları plan ve programlarla yukarıda değinilen mahsurlar ortadan kaldırılacak, hizmette etkinliği ve verimliliği arttıracak bir sistemin gerçekleştirilmesi sağlanmış olacaktır.

Diğer taraftan Devlet Personel Dairesince, ünvanlı kadro cetvellerinin değerlendirilmesi sonucunda çoğu birbirinin aynı hizmet nevelerini kapsayan 8.000'ni aşkın ünvan tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Bu tasarinin ekinde yer alacak kadro cetvellerine dahil edilecek kadroların ünvanları yapılarak ünvan standardizasyonu sonucunda yeniden teşkilatlanacak kamu kuruluşlarının yapısına uygun olarak belirlenmek suretiyle bu sayının asgariye indirilmesi amaçlanmıştır. Zira bugün sadece bir "Memur" ünvanını örnek olarak ele aldığımızda; Memur, Özel Kalem Memuru, Büro Memuru, Dosya Memuru, Arşiv Memuru, Evrak Memuru, Fiş Memuru, Levazım Memuru, Personel Memuru, Hukuk Müşavirliği Memuru, Teftiş Kurulu Memuru, Müeyyiz, Katip, Memur Yardımcısı, İdare Memuru, Tasnif Memuru, Teksir Memuru... gibi yüzü aşkın ünvan tesbit edilmektedir. Tasarıya eklenecek kadro cetvellerinde bu nev'i ünvanların asgariye indirilmesi amaçlanmıştır.

Yine bugün kurumların bütçelerine konulan ödenekler dikkate alınmak suretiyle, hiç bir analiz ve hesaba dayanmadan işçi pozisyonları tesbit edilmekte ve istenilen her yerde istihdam edilmek suretiyle yatırım harcamalarının büyük bir bölümünün cari harcamalara yansımına

sebeplerden biridir.

Bütün bu sebeplerle kamu kuruluşlarındaki memur kadrolarının bir Kanunda toplanılması suretiyle;

a. Devletçe istihdam edilenlerin kurum, sınıf, derece, ünvan ve adetlerinin bilinmesi,

b. Mevcut kadro şişkinliği ve fazla personel istihdamının zaman içerisinde giderilmesi,

c. Kadro ihdas ve iptalindeki değişik metod ve uygulamalar sonucu ortaya çıkan kadro savarganlığının önlenilmesi,

ç. Kurumlardan, hizmet itibariyle kadro ihtiyacı, planlı ve programlı bir şekilde karşılanamayan kuruluşlardaki işgücü açığının zamanında karşılanması,

d. Kamu yönetiminde sağlıklı teşkilatlanmanın önlenilmesi ve bunun sonucu olarak kurum hizmetlerinde yetişmiş kalifiye elemanların hizmette tutulması suretiyle verimliliğin artırılması,

e. Kadro üzerinde yasama ve yürütme organının gözetim ve denetiminin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi,

f. Ünvan standardizasyonunun sonradan bozulmaması ve mevcut ünvanların asgariye indirilmesi, sağlanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Tasarunun birinci maddesi ile K.K.K.kapsamına alınan bütün Kamu Kurumu ve Kuruluşlarında uygulanacak Genel ilke ve Esasların tesbitinde birlik ve beraberlik amaçlanmıştır.

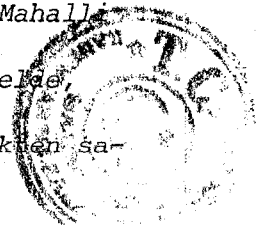
Madde 2.- Tasarının ikinci maddesi ile kamu kuruluşlarının kadrolarının toplu bir halde düzenlenmesini amaçlayan Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamı tesbit edilmektedir.

Bu düzenleme ile kamu kuruluşlarının ihtiyaç duydukları kadroların tespitinde denge ve birliğin sağlanmasıyla beraber kamu hizmeti gören bu kuruluşların kadroları üzerinde yasama ve icra organlarının denetiminin sağlanması ilke kabul edilmiştir.

Böylece Kamu kuruluşlarında çeşitli kanunların verdiği yetkiye dayanan çeşitli uygulamalar sonucu ortaya çıkan kadro şişkinliği ve personel fazlalığının önlenilmesi ve kamu cari harcamalarının etkin bir şekilde kontrolü sağlanmış olacaktır.

Madde 3.- Tasarının üçüncü maddesi ile Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği ve İktisadi Devlet Teşekkülleri ile Kamu İktisadi kuruluşları gibi teşebbüslerin özel kanunlarında yer alan hükümler ve bu kuruluşların fiili bünyeleri itibariyle bazı kamu kuruluşları ile Milli Güvenliğe ilişkin olmaları sebebiyle gizli kalması gereken kadrolar kapsam dışında mütalaa edilmiştir.

Madde 4.- Tasarının dördüncü maddesi ile kapsama dahil edilen kamu kuruluşlarından Genel ve Katma Bütçeli idarelerle bunlara bağlı kuruluşlar ve kamu iktisadi teşekkülleri ile diğer kuruluşlara (Mahallî İdareler hariç) tahsis edilen toplam kadroların (I) sayılı cetvelde, yargı organlarının hakimlik ve savcılık meslekleri ile bu mesleklerin sa-

yılanlara ait kadroların (2) sayılı cetvelde, kapsamla ilgili maddenin (c) bendinde sayılan kurumlara ait kadrolarında (3) sayılı cetvelde gösterileceği hükme bağlanılmıştır.

Bu madde ile kurumların hizmetlerinin gerçekleştirilmesi için o yıl içerisinde kullanılacak kadroların yetkili organların denetiminden geçirilmesi öngörülmüş bulunmaktadır.

Diğer taraftan Mahalli İdarelerin (İl Özel İdareleri ile Belediyelerin) özellikleri itibari ile kadro cetvelleri düzenlenmeyip bu konuda özel hüküm getirilmesi hizmetin gereği itibariyle yararlı görülmüştür.

Madde 5.- Tasarının beşinci maddesi ile Mahalli İdarelerin (il Özel İdare ile Belediyelerin) kadroları düzenlenilmektedir.

Halen Mahalli İdarelerin kadroları yetkili organlarınca tesbit edilerek İçişleri Bakanlığının onayı ile tekemmül etmekte olup, 1-4 derecelerden tesbit edilecek kadro ve görev yerleri için Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığı görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulu Kararı istihsal edilmektedir.

Bu madde ile 1-4 derecelerden tesbit edilecek kadro göre ve yerleri için sistem muhafaza edilmekle beraber, 5-15 derecelerden tesbit edilecek kadrolarda da denetimin etkili olabilmesi amacıyla Devlet Personel Dairesinin görüşünün alınması suretiyle bu kadroların Bakanlar Kurulu Kararı ile ihdas edilebileceği veya kaldırılabilceği hükme bağlanmıştır.

Madde 6.- Tasarının altıncı maddesi ile, kamu kuruluşlarının kadro taleplerinin uzun vadeli plan ve programlara dayandırılması esas olarak alınmakla, bütün kuruluşlarda iş analizlerine paralel kadro planlamasının yapılması suretiyle kadro taleplerinin ilgili her kuruluşça kolaylıkla kabul edilebilir gerçek ölçülere dayandırılması amaçlanmıştır.

Diğer taraftan bu maddeyle kalkınma plânlarıyla kamu kuruluşlarınınca üstlenilen görevlerin plânlanan zaman içinde ve amaçlanan hedeflere uygun olarak gerçekleştirilmesine imkân verilmesi ve kadroların çeşitli yönlerden hizmetin gerisinde seyretmeleri önlenilmek istenilmiştir.

Kurumlarca ihtiyaç duyulan kadroların sınıf, derece, ünvan ve adetleri itibariyle tesbit edilmesi amacıyla gerekli etüd, araştırma ve incelemelerin plân hedef ve ilkeleri doğrultusunda yapılarak kurumların kadro taleplerinin ilk derece denetiminden geçirilmek suretiyle yasama organlarına gönderilmesi hükme bağlanmıştır.

Böylece kamu kuruluşlarının kadroları, iş gücü ve iş analizleri personel planlamasına dayanılarak tesbit edilecek ve kurum kadroları daima ihtiyaca yeter bir düzeyde tutulacaktır. Atıl iş gücü önlenilecektir.

Madde 7.- Tasarının altıncı maddesi gereğince tesbit ve kurumlara taksis edilen bloke kadro niteliğini taşıyan toplam kadrolardan, kurumların yıllık plân ve programlara göre gerçekleştirmekle yükümlü buldukları hizmetlerinin gereği olan iş gücünün sağlanması amacıyla gerekli kadro sayısı tesbit edilerek Bakanlar Kurulu Kararı ile serbest bırakılması, diğerlerininde bloke edilerek kadro savurganlığının önlenilmesi gaye alınmıştır.

Bu madde ile kurumların hizmetlerinin gerçekleştirilmesi için o yıl içerisinde kullanılacak kadroların yetkili organların denetiminden geçirilmesi öngörülmüş bulunmaktadır.

Madde 8.- Tasarının sekizinci maddesiyle, kapsama dahil bütün kurumlardaki kadroların merkez, taşra ve yurt dışı kuruluşları itibariyle birim ve üniteler arasındaki dağılımını gösterecek şekilde düzenlenmesinin alacağı zaman ve kırtasiye israfı düşünülerek bütün kadrolar kurumlar merkez ve taşra itibariyle değerlendirilmiştir. Ancak, bu kadroların kuruluşların teşkilat şemalarına uygun olarak birim ve ünitelerle, bağlı döner sermayeli kuruluş, fakülte, yüksek okul gibi bölümleri arasında dağılımının kurumlarınca hizmet şartlarına en uygun şekilde yapılmasına imkân vermek amacıyla bu madde düzenlenmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla kurumlara tahsis edilen kadroların kullanılması, vize işleminin tamamlanması şartına bağlanmakta ve vizesi yapılmayan kadroların kullanılması önlenmektedir.

Diğer taraftan bu dağılımın onaylattırılmak suretiyle ilgili kurumlara bildirilmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Maddenin son fıkrasıyla dağılıma ilişkin usul ve esaslar ile onay merciinin belirlenmesi, kullanılacak kadro formlarının şekli ve kadroların kodlanması Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir Yönetmeliğe bırakılmıştır.

Madde 9.- Tasarının dokuzuncu maddesiyle Devlet Memurlarından, derece yükselmesi yapabilmesi için Kanunun öngördüğü şartları yerine getirenlerin zamanında derece terfilerinin sağlanması ve bu ölçüde şikâyet ve sızlanma konusu olan kayıplarının önlenmesi amacıyla, sadece yukarı derecelerden kadro temini amacıyla kamu kuruluşlarında kadro

şişkinliğine yol açan gereksiz taleplerle beraber teşkilât yapıları-
nın bozulmamasına ve bu sebeple kurum içerisinde dahi ortaya çıkan
görev tedahüllerinin önlenilmesi suretiyle hizmetlerin ortada kalması,
gecikmesi gibi olumsuz uygulamalara son verilmesi amaçlanmıştır.

Diğer taraftan bu uygulama sırasında Devlet Memurlarının öğrenim
durumları itibariyle yükselebilecekleri tavan dereceleri korunmak is-
tenilmiş, hizmetlerin plân hedeflerine uygun olarak alınan kadrolarla
yürütülebilmesi için mevcut ve boş kadrolarda ihtiyaçların zaruri kıl-
dığı sınıf ve ünvan değişikliği yapılmasında hükme bağlanılmıştır.

Maddenin son fıkrasıyla kadro dereceleri değiştirilen memurla-
rın aylıklarının yeni kadrolara terfian atanmaları yapılınca ve bu
dereceleri kazanılmış hak olarak iktisab edinceye kadar eski aylık-
larının ödenmesine devam edileceği yolunda hüküm getirilmiştir. Böy-
lece kadrosuzluk sebebiyle Devlet Memurlarının kurumlar arasında trans-
fere konu olmak ile organizasyon bozulmaları da önlenilmiş olacaktır.

Madde 10. Tasarının onuncu maddesi ile, Kamu kurum ve kuruluş-
larında kullanılan ünvanlar arasında birlik ve standardizasyonun sağ-
lanması amacıyla tasarıya eklenen kadro cetvellerinde yer alacak ün-
vanların dışında yeni ünvanlar kullanılamıyacağı hükme bağlanılmakta-
dır.

Madde 11. Tasarının onbirinci maddesiyle bu Kanun Hükmünde ka-
rarnamenin kapsamına dahil kurum ve kuruluşların belirli bazı hizmet
yerlerinde istihdamı zorunlu olan işçi pozisyonlarının tesbiti ve kul-
lanılmasına ilişkin usul ve esaslar düzenlenilmek suretiyle yatırım
harcamalarının cari masraflara kaydırılması önlenilmek istenilmiştir.

Madde 12.- Kadroların plân ve programlara dayandırılmış olması sonucu kadroların hizmet ihtiyaçlarına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının, yeniden ihdası talep edilecek kadroların plân ve programlarla beraber hizmet şartlarına sayı ve nitelik itibariyle uygun olup olmadıklarının incelenmesi iş analizi, insangücü planlaması yapılması, kuruluşların plân ve programlı kadro talebinde bulunmaları, konusunda araştırma ve inceleme yapılması hükme bağlanmıştır.

Madde 13. Tasarının onüçüncü maddesi ile kapsama dahil kuruluşlara 1322 sayılı Genel Kadro Kanunu ile bütçe kanunlarıyla ve diğer kanunların verdiği yetkiye dayanılarak tesbit ve ihdas edilmiş bulunan (mahalli idareler dışında) kadroların iptal edilmeleri hükme bağlanmıştır.

Madde 14.- Tasarının bu maddesi ile çeşitli Kanunlarda kadro ihdas ve iptali yolunda yer almış bulunan hükümler ile diğer Kanunların bu Kanun Hükümünde Kararnameye aykırı hükümleri ve kadro Kanunlarının kaldırılması, kamu kuruluşları arasındaki dengeyi sağlamak bakımından zaruri görülmüştür.

GEÇİCİ MADDE 1.- Tasarının geçici birinci maddesiyle, yeni düzenlemeler sebebiyle meydana gelecek şahsa bağlı kadroların eklenilecek (IV) sayılı cetvelde gösterileceği, ve bu kadroların her ne sebeple olursa olsun boşalmaları halinde iptal edilmiş sayılacakları hükme bağlanılmaktadır.

Yeni teşkilatlanma dolayısıyla kaldırılması gerekli görülecek birim ve buna bağlı görev ve ünvanlara ilişkin kadrolarında "Şahsa Bağlı Kadro" olarak nitelenmeleri ve yine bu kadrolarında her ne şekilde olursa olsun boşalması halinde iptal edilmesi ve çeşitli ünvanlardan kadro ihdas edilmek suretiyle gerek organizasyon ve gerekse ünvan stan-

dardının bozulmasını önlemek amacı yanında, kamu kuruluşlarında mevcut olduğu ifade edilen kadro ve personel şişkinliği önlenilmek istenilmiştir.

Esasen mevcut uygulamada bu yöndedir. Bu madde ile şahsa bağlı kadroların iptali sırasında uygulanacak işlemlerde öngörülmüş bulunmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu kanun hükmünde Kararname kapsamına dahil kurumların yeniden teşkilatlanmaları sebebiyle gerekli kadroların, en geç sekiz ay içerisinde ve bir defaya mahsus olmak üzere Bakanlar Kurulu Kararı ile tesbit ve ihdas edileceği öngörülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 3.- Tasarının geçici üçüncü maddesiyle yapılan yeni düzenlemeler sebebiyle kuruluşların teşkilat yapılarında meydana gelecek değişmelerin zaruri kılacağı ünvan ve kadro değişikliklerinin Bakanlar Kurulu kararı ile yapılabileceği öngörülmektedir.

GEÇİCİ MADDE 4.- Tasarının geçici dördüncü maddesiyle yeni kadro cetvellerinin Bakanlar Kurulunca yayımlanması ve kadroların, bu kanun hükmünde Kararnamenin 8 nci maddesine göre dağıtılması ve vize edilmesi işlemleri tamamlanıncaya kadar, ilgililerin aylıklarınının 13 ncü maddeye göre kaldırılan kadrolara dayanılarak ödenmesine devam olunacağı hükme bağlanılmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 5.- Tasarının geçici beşinci maddesiyle, kadroları ekli cetvellerde yer alan ve yeni teşkilatlanma sebebiyle kadro ünvanı ve derecesi değişen görevlilerin eski kadrolarına ait aylık ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları yeni görevleninde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulacağı hükme bağlanmıştır.

Kuruluşlar için tespit edilmiş ve ekli cetvellerde gösterilmiş olan kadroların tahsisinde sınıf, ünvan ve kadro dereceleri değişmeyenlerin başkaca bir işleme gerek kalmaksızın, bu kadrolara atanmış sayılacakları, değişenler hakkında ise, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 2809 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılacağı öngörülmüştür.

Ancak, maddenin dört ve beşinci fıkralarıyla bu gibiler atandıkları yeni kadroların aylık, mevcut ise ek gösterge ve zam ve tazminatlarının toplamı, almakta oldukları aylık, ek gösterge ve zam ve tazminatlardan az olduğu takdirde aradaki fark, giderilinceye kadar tazminat olarak ödeneceği hükme bağlanılmak suretiyle yapılan düzenlemelere münhasır olmak üzere müstesna hakların korunması sağlanmıştır.

Her ne suretle olursa olsun Genel İdare Hizmetleri sınıfından mütehasşis Müşavir, Uzman Müşavir, Bakanlık Müşaviri, Müsteşarlık Müşaviri, Özel Müşavir, Basın Müşaviri gibi Müşavir ve Danışman Ünvanlı kadrolara atananların ek göstergeleri hakkında da birinci fıkranın uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

GEÇİCİ MADDE 6.- Tasarının geçici altıncı maddesiyle bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlük tarihinden önce, Bütçe Kanunları gereğince Maliye ve Gümrük Bakanlığınca vize edilmiş sürekli işçi kadroların geçerli sayılacağı öngörülmüştür.

GENEL KADRO VE USULÜ HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Karar Sayısı : KHK/190

Genel Kadro ve Usulüne dair hususların yeniden düzenlenmesi;
17/6/1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak
Bakanlar Kurulunca 13/12/1983 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve İstisnalar

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, kapsamında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına ait kadroların ihdası, iptali ve kullanılmasına dair esas ve usullerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2.- Bu Kanun Hükmünde Kararname,

- a) Genel ve katma bütçeli kuruluşlarla bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları;
  - b) İl Özel İdareleri ve Belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeleri ;
  - c) Özel kanunla kurulan kuruluş ve teşekküller ve hizmetlerini genel veya katma bütçelerin transfer tertiplerinden aldıkları ödeneklerle yürüten kamu kurum ve kuruluşları;
- hakkında uygulanır.

Istisnalar

MADDE 3.- Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümleri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği, İktisadi Devlet Teşekkülleri, Kamu İktisadi Kuruluşları, Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Teşekkülleri, Üniversite öğretim elemanları ve Türk Silahlı Kuvvetleri Personelinin kadroları ile milli güvenlik sebebiyle gizli kalması gereken kadrolar hakkında uygulanmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Kadro Cetvelleri

MADDE 4.- Bu Kanun Hükümünde Kararname kapsamına giren kurum ve kuruluşlardan;

a) Genel ve katma bütçeleli kuruluşlarla bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, kanunlarla kurulan fonların ve kefalet sandıklarının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur kadroları (I) sayılı Cetvelde,

b) Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay Başkanlıklarında ve Adalet Bakanlığında, hakimlik ve savcılık mesleklerinde bulunanlar ile bu mesleklerden sayılan görevlerde olanların kadroları (II) sayılı cetvelde,

c) İkinci maddenin (c) fıkrası kapsamına giren diğer kamu kurum ve kuruluşlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur kadroları (III) sayılı cetvelde,

gösterilir. Bu cetvellerde, taşra teşkilatı bulunan kurum ve kuruluşların, kadroları, merkez ve taşraya ait olmak üzere, iki ayrı bölümde düzenlenir.

Mahalli İdarelerin Kadroları

MADDE 5.- İl özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamına giren memur kadroları ile ilgili usulüne uygun taleplerini bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen esaslara göre İçişleri Bakanlığına gönderirler. İçişleri Bakanlığı; uygun gördüğü kadro istekleri hakkında Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Personel Dairesinin görüşlerini alır.

Buna göre Bakanlıkça hazırlanan kadro teklifleri bahis konusu görüşler aynen eklenerek Başbakanlığa sunulur. Uygun görülen kadrolar Bakanlar Kurulu Kararı ile ihdas edilir.

Kadroların İhdası

MADDE 6.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (a) ve (b) bendlerinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarının kadroları kanunla ihdas edilir.

Bakanlıklarca merkez ve taşra kuruluşları itibariyle ayrı ayrı hazırlanan kadro teklifleri incelenmek üzere, Devlet Personel Dairesi ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilir. İlgili Bakanlıkça bu kuruluşların görüşleri aynen eklenerek hazırlanacak kanun taslağı Başbakanlığa sunulur.

GENEL KADRO

İstisnalar

MADDE 3.- Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümleri, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği, İktisadi Devlet Teşekkülleri, Kamu İktisadi Kuruluşları, Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Teşekkülleri, Üniversite Öğretim elemanları ve Türk Silahlı Kuvvetleri Personelinin kadroları ile milli güvenlik sebebiyle gizli kalması gereken kadrolar hakkında uygulanmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Kadro Cetvelleri

MADDE 4.- Bu Kanun Hükümünde Kararname kapsamına giren kurum ve kuruluşlardan;

a) Genel ve katma bütçeli kuruluşlarla bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, kanunlarla kurulan fonların ve kefalet sandıklarının, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur kadroları (I) sayılı Cetvelde,

b) Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay Başkanlıklarında ve Adalet Bakanlığında, hakimlik ve savcılık mesleklerinde bulunanlar ile bu mesleklerden sayılan görevlerde olanların kadroları (II) sayılı cetvelde,

c) İkinci maddenin (c) fıkrası kapsamına giren diğer kamu kurum ve kuruluşlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur kadroları (III) sayılı cetvelde,

Düzeltilme Metni

gösterilir. Bu cetvellerde, taşra teşkilatı bulunan kurum ve kuruluşların, kadroları, merkez ve taşraya ait olmak üzere, iki ayrı bölümde düzenlenir.

Mahalli İdarelerin Kadroları

MADDE 5.- İl özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamına giren memur kadroları ile ilgili usulüne uygun taleplerini bu Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen esaslara göre İçişleri Bakanlığına gönderirler. İçişleri Bakanlığı; uygun gördüğü kadro istekleri hakkında Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Personel Dairesinin görüşlerini alır.

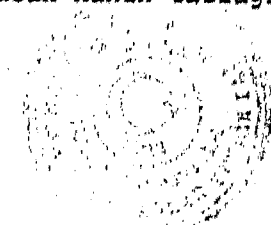
Buna göre Bakanlıkça hazırlanan kadro teklifleri bahis konusu görüşler aynen eklenerek Başbakanlığa sunulur. Uygun görülen kadrolar Bakanlar Kurulu Kararı ile ihdas edilir.

Kadroların İhdası

MADDE 6.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin (a) ve (c) bendlerinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarının kadroları kanunla ihdas edilir.

Bakanlıklarca merkez ve taşra kuruluşları itibariyle ayrı ayrı hazırlanan kadro teklifleri incelenmek üzere, Devlet Personel Dairesi ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderilir. İlgili Bakanlıkça bu kuruluşların görüşleri aynen eklenerek hazırlanacak kanun taslağı Başbakanlığa sunulur.

İstisna Metni

Kadro ihdasını öngören kanun taslaklarına eklenecek kadro cetvel-
lerinin hazırlanmasında ve tutulan kadroların serbest bırakılma işlem-
lerinde kalkınma planları ve yıllık programlara dayanılarak yapılacak
iş analizleri ve Devlet Personel Dairesince hazırlanarak Bakanlar Ku-
rulu Kararı ile yürürlüğe konulacak yönetmelik esas alınır.

Kadroların Serbest Bırakılması

MADDE 7.- Bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin tutulan
kadro sütununda gösterilen kadrolar, serbest bırakma işlemleri tamam-
lanıncaya kadar kullanılmaz.

Kurum ve kuruluşlara kanunlarla verilmiş bulunan görevlerin ge-
rektirdiği kadrolar Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Devlet Personel Dai-
resinin görüşleri de eklenerek ilgili Bakanlığın teklifi üzerine ve
Bakanlar Kurulunca serbest bırakılabilir.

Herhangi bir yıla ilişkin serbest bırakma teklifleri bir önceki
malî yılın beşinci ayı sonuna kadar Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Dev-
let Personel Dairesine bildirilir. Serbest bırakma işlemleri, ilgili
mali yıl başından itibaren geçerli olmak üzere bir önceki mali yılın
dokuzuncu ayı sonuna kadar sonuçlandırılır.

Kadroların Dağılımı

MADDE 8.- Ekli cetvellerde yer alan ve kuruluşlara tahsis edil-
miş olan serbest kadroların bu Kanun Hükmünde Kararnameye eklendikleri
tarihten itibaren üç ay içinde ünvan, sınıf, derece ve adet belirtil-
mek suretiyle, yurtiçinde merkez ve taşra birimleri itibariyle, yurt-

dışında toplam sayı olarak dağılımı yapılır.

Yukarıdaki fıkraya göre yapılan kadro dağılımına dair cetveller, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Personel Dairesine ile uygunluk sağlandıktan sonra, Sayıştay denetimine tabi kuruluşlarca vize için Sayıştay'a, bunlar dışında kalanlarca onay için onay mercisine gönderilir.

Bu dağılımda sonradan yapılacak değişikliklerde de aynı usullere uyulur. Ancak taşra için tahsis edilmiş kadrolar, merkeze alınamaz. Merkezdeki kadroların taşra teşkilatına tahsisi ikinci fıkradaki mercilere bildirilmek kaydıyla, ilgili Bakanın onayıyla yapılır. Aylık ödemeler vizeli veya onaylı kadro dağılım cetvellerine göre yapılır.

Bu dağılıma ilişkin cetvelin şekli ve onay mercileri altıncı maddede öngörülen yönetmelikte gösterilir.

Kadro Değişikliği

MADDE 9.- Kuruluşlara verilmiş bulunan ve ekli cetvellerde gösterilen serbest kadrolar, hiyerarşik yapıyı bozmamak kaydıyla, yedinci maddede belirtilen usule uygun olarak Bakanlar Kurulunca değişik derecelerden aynı sınıf ve unvanlı kadrolarla değiştirilebilir.

Kanunlar veya andlaşmalar gereği yapılması şart olan veya önceden tahmin edilemeyen hizmetlerin ifası için ihtiyaç duyulan kadroların, karşılanması amacıyla tutulan veya boş olan kadrolarda sınıf unvan ve derece değişikliği yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu maddeye göre kadroları değiştirilenlerin özlük hakları, değiştirilen yeni kadrolara atanma işlemleri tamamlanıncaya ve bu kadro derecesini kazanılmış hak olarak alınmaya kadar eski kadro dereceleri esas alınarak ödenmeye devam olunur.

Bu değişiklik işlemleri her kurum için yılda bir defa yapılır.

Kadro unvanları :

Madde 10. Bu Kanun Hükümünde Kararnameye ekli cetvellerde yer almayan kadro unvanları kullanılamaz.

Sürekli işçi kadroları

Madde 11. Bu Kanun Hükümünde Kararname kapsamına giren kuruluşların,

a) Kanunla ve milletlerarası anlaşmalarla veya yıllık programlarla kurulması veya genişletilmesi öngörülen atelye, şantiye, fabrika, ve çiftlik gibi işçi istihdamı zorunlu olan hizmet birimleri için ihtiyaç duyacakları sürekli işçi kadrolarını mevcut kadrolarından karşılarlar. Mevcut işçi kadrolarının bu birimlerin ihtiyaçlarının karşılanmasına kafi gelmemesi halinde, Devlet Personel Dairesinin görüşü üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yeni birimlerin norm kadrolarını aşmamak üzere, bütçe imkânları gözönünde bulundurularak uygun görülebilecek kısmı kadar sürekli işçi kadrosu vize edilebilir.

b) Vize edilmiş bulunan sürekli işçi kadroları Devlet Personel Dairesinin görüşü üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca başka unvanlı sürekli işçi kadroları ile değiştirilebilir. Birimlerarası veya kuruluşlararası aktarmalarda da aynı usule uyulur.

c) Yukarıdaki fıkralar hükümleri uyarınca Maliye ve Gümrük Bakanlığınca vize edilen cetvellerin bir örneği, ilgisine göre Sayıştay Başkanlığına veya Yüksek Denetleme Kuruluna gönderilir.

Bu vize işlemi yapılmaksızın sürekli işçi çalıştırılamaz ve ödeme yapılamaz.

İl özel idareleri ve Belediyeler ile bunların kurdukları birlik ve müesseselerde sürekli işçi çalıştırılması

Devlet Personel Dairesinin görüşüne dayalı İçişleri Bakanlığının vizesine tabidir. Bu kuruluşlarda yeni kurulan birimler ile yeniden satın alınacak iş araç ve makinaları ve toplu taşıma araçları için ihtiyaç duyulacaklar dışında sürekli işçi kadrosu istenemez ve vize yapılamaz.

Kadro Araştırmaları

MADDE 12.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasına ve kapsama dahil kurumların personel istihdamına dair konularda kadro ve iş analizleri yapmaya ve gerekli evrakı tetkike Devlet Personel Dairesi ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

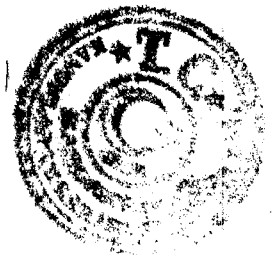
Çeşitli Hükümler

İptal Edilen Kadrolar

MADDE 13.- Kadroları bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde gösterilen kuruluş ve teşekküller adına, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlük tarihinden önce Kanunlar ve Kararnamelerle veya Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ihdas edilmiş bütün kadrolar iptal edilmiştir.

Kaldırılan Hükümler

Madde 14.- 31.7.1970 tarih ve 1322 sayılı Genel Kadro Kanunu ile diğer Kanunların bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ HÜKÜMLER

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanun Hükümünde Kararname kapsamına giren kuruluşların personeline ait şahsa bağlı kadrolar ekli (IV) Sayılı cetvelde gösterilir. Bu kadrolar herhangi bir surette boşaldığı takdirde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilir ve boşalma tarihinden itibaren bir ay içinde Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Personel Dairesi vize mercilerine bildirilir.

GEÇİCİ MADDE 2.- Bu Kanun Hükümünde Kararnameye eklenmesi öngörülen cetveller ve cetvellerde yer alacak kadrolar, bu kanun Hükümünde Kararname esas ve usullerine uygun olarak engeç sekiz ay içerisinde hazırlanır ve Bakanlar Kurulu Kararı ile Resmi Gazetede yayımlanır. Yayımlanan bu cetveller yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanun Hükümünde Kararnamenin eki sayılır.

Yayımlı tarihinden itibaren, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin eki olan cetvellerde ancak bu Kanun Hükümünde Kararnamede öngörülen esas ve usullere uyularak değişiklik yapılabilir.

GEÇİCİ MADDE 3.- Yapılan yeni düzenlemeler sebebiyle teşkilat yapıları değişen, bünyelerine yeni birimler eklenen kuruluşların mevcut kadrolarında, bu birimlerin işbirliğini sağlamaya yönelik unvan sınıf ve derece değişikliği yapmaya geçici 2 nci madde uyarınca kadro cetvelleri yayımlanıncaya kadar Bakanlar Kurulu yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 4.- Kadro cetvellerinin Bakanlar Kurulunca yayımlanması ve kadroların, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin 8 nci maddesine göre dağıtılması ve vize edilmesi işlemleri tamamlanıncaya kadar, ilgililerin aylıklarınının 13 ncü maddeye göre kaldırılan kadrolara dayanılarak ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 5.- Kadroları ekli cetvellerde yer alan ve yeni teşkilatlanma nedeniyle kadro ünvanı ve derecesi değişen görevlilerin eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminat hakları yeni görevlerinde kaldıkları sürece şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur.

Kuruluşlar için tesbit edilmiş ve ekli cetvellerde gösterilmiş olan kadroların tahsisinde:

Sınıf, ünvan ve kadro dereceleri değişmeyenler, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın, bu kadrolara atanmış sayılırlar, değişenler hakkında ise, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Ancak, bu gibilerin atandıkları yeni kadroların aylık, mevcut ise ek gösterge ile zam ve tazminatların toplamı, almakta olduğu aylık, ek gösterge ile zam ve tazminatlardan az olduğu takdirde aradaki fark giderilinceye kadar tazminat olarak ödenir.

Birinci fıkra hükmü, her ne suretle olursa olsun Genel İdare Hizmetleri sınıfından Müttehassıs Müşavir, Uzman Müşavir, Bakanlık Müşaviri, Müsteşarlık Müşaviri, Özel Müşavir Basın Müşaviri gibi Müşavir ve Danışman Ünvanlı Kadrolara atananların ek göstergeleri hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 6.- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlük tarihinden önce, Bütçe Kanunları gereğince Maliye ve Gümrük Bakanlığınca vize edilmiş sürekli işçi kadroları geçerlidir.

GEÇİCİ MADDE 7.- Altıncı madde ile hazırlanması öngörülen Yönetmelik bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde yürürlüğe konulur.

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

KHK/190

Yürürlük

MADDE 15.- Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin,

a) 5,7 ve 9 ncu maddeleri 1/1/1985 tarihinde,

b) 4 ve 13 ncü maddeleri her kurum ve kuruluş için ihdas edilen kadroların yürürlüğe girdiği tarihte,

c) Diğer hükümleri, yayıma tarihinde yürürlüğe girer.

Eki

Yürütme

MADDE 16.- Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

56.14/12

T. ÖZALP
BAŞBAKAN

KENAN EVREN
CUMHURBAŞKANI

M. N. ERDEM
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

M. N. ELDEM
Adalet Bakanı

Z. YAVUZTÜRK
M. Savunma Bak. İçişleri Bak.

V. MALEFOĞLU
Dışişleri Bak.

V. ARIKAN
Maliye Bak.

M. V. DİNGERLER
M. Eğitim Bak.

İ. S. GİRAY
Bayındırlık B. Ticaret B.

K. OKSAY
Ticaret B.

M. AYDIN
S. ve Sos. Yrd. B.

A. M. YILMAZ
Güm. ve Tek. B.

V. ATASOY
Ulaştırma B.

H. H. DOĞAN
T. ve Orman B.

M. KALEMLİ
Çalışma B.

H. C. ARAL
San. ve Tek. B.

C. BÜYÜKBAŞ
En. ve Tabii K. B.

M. M. TAŞCIOĞLU
Kül. ve Turizm B.

S. N. TÜREL
İmar ve İskan Bak.

İ. GEDAĞLAR
Köy. ve Koop. Bak.

A. TENKEKİ
Gençlik ve Spor Bak.

A. K. ALPTEMOÇİN
Sosyal Güv. Bak.

Dosya No

101-1/188

